

Foarte umani, foarte divini (I): Isuse, ce trebuie să facem noi?

O nouă traducere a acestui articol despre virtuțile umane. Aflăm că toate dorințele noastre își pot găsi armonia în Dumnezeu. Acest lucru cere timp dar rezultatul final este o reușită.

06.12.2024

Citind *Confesiunile* Sfântului Augustin, putem fi surprinși să

descoperim cum acesta începe, la un moment dat, să descrie influența „greutății” asupra lucrurilor materiale din jurul său. Cu cunoștințele specifice secolului al IV-lea, cel care avea să devină episcop de Hippona observă că există ceva ce face ca focul să se îndrepte întotdeauna în sus, în timp ce o piatră cade întotdeauna în jos. Remarcă, de asemenea, că uleiul, atunci când este amestecat cu apă, tinde mereu să se așeze deasupra, sau că, într-un fel, tot ce este dezordonat caută ordinea pentru a se odihni. Sfântul Augustin intuiește că, în toate aceste mișcări, lucrurile sunt ghidate de „greutatea” lor. Și atunci, într-un limbaj poetic, mărturisește: „Greutatea mea este iubirea mea; ea mă duce oriunde sunt condus” ^[1].

Aceasta este o experiență universală: ceea ce ne mișcă este ceea ce dorim, ceea ce căutăm, ceea ce vrem. Întotdeauna aspirăm la satisfacerea unei dorințe care să dureze. Această

„greutate” ne conduce spre fericire, mai mult sau mai puțin deplină. De aceea, nu vrem să ne lăsăm înșelați de o simplă plăcere trecătoare. Cum putem descoperi această iubire care l-a condus pe Sfântul Augustin?

Procesul fiecărei povești

„Ce trebuie să fac pentru a ajunge în cer?”, L-a întrebat un tânăr pe Isus (cf. Lc 18,18). Este un pasaj din Scriptură care ne face să rămânem în liniște, cu sufletul la gură, pentru că ridică o întrebare care ne privește pe toți. Ce va răspunde cel care este Dumnezeu și om? Totuși, chiar înainte de a răspunde, tânărul folosește o expresie în care Domnul detectează ceva curios: I se adresează lui Isus numindu-L „Bunule Învățător”. Răspunsul lui Isus ni se poate părea un pic tranșant: „Nimeni nu este bun, decât *unul* singur: Dumnezeu” (Lc 18,19). Domnul și-a dat seama – nu știm cum

– că, deși tânărul căuta *ceva mai* profund în viața sa, în realitate el credea că acest „ceva” putea fi găsit într-un bun creat, ceva ce putea controla și de care se putea agăța aici, pe pământ. De aceea, chiar dacă în întrebarea următoare Isus se asigură că tânărul se străduia să respecte legea lui Dumnezeu, vrea să meargă mai departe: vrea să-l determine să rupă definitiv cu mulțumirea secretă a împlinirii de sine și cu idolii prosperității umane. „Îți mai lipsește un lucru: vinde tot ce ai, dă săracilor, și vei avea o comoară în ceruri. Apoi, vino și urmează-mă” (Lc 18,22). În această scenă vedem chemarea Domnului, intuim lupta interioară a tânărului, iar în final asistăm la retragerea sa tristă. Poate că Isus visase la un mare discipol, dar tânărul s-a întors la confortul casei sale, la bogățiile și prietenii săi.

Acea mare fericire la care aspira tânărul nu este imediat la îndemână.

Nu o putem nici gestiona, nici controla. Singura opțiune este să ne abandonăm în mâinile lui Dumnezeu. Sfântul Ioan Paul al II-lea spunea: „Dacă Dumnezeu este *singurul Bine*, niciun efort uman, nici chiar respectarea celor mai riguroase porunci, nu poate «împlini» Legea, adică să-L recunoască pe Domnul ca Dumnezeu și să-I ofere adorarea care I se cuvine numai Lui (cf. Mt 4,10). «Împlinirea» poate veni doar ca dar al harului divin” ^[2]. De aceea, poate mai presus de toate, avem nevoie de răbdare, de a învăța să așteptăm activ. Iubirea creștinului nu este o sclipire trecătoare – deși uneori poate fi – ci o poveste de iubire, iar toate poveștile urmează un proces. „Harul, de obicei, acționează *la timpul său* și nu îi place să fie forțat” ^[3]. Tânărul căuta, poate, satisfacția imediată a dorinței sale. De aceea se neliniștea, fără să-și dea seama că iubirea lui Dumnezeu, asemenea seminței semănate, are nevoie de

timp pentru a crește alături de Cristos. Totuși, vedem în Evanghelia cum Isus îi pregătea pe ucenicii săi treptat, fără grabă, dar și fără întârzieri. Din închisoare, Sfântul Ioan Botezătorul, poate puțin nerăbdător, trimite să-L întrebe pe Cristos prin intermediul discipolilor săi: „Tu ești cel care trebuie să vină, sau trebuie să așteptăm pe altul?” (Lc 7,20). Și noi, uneori, putem gândi că Cristos nu este suficient de grăbit și putem simți nerăbdarea de a deveni mai buni dintr-o dată, de pe o zi pe alta.

Pentru a forma o dorință fermă

Știm că discipolii – la fel ca toți ceilalți – aveau nevoie de timp, deoarece, asemenea tânărului bogat, trebuiau mai întâi să-și purifice imaginațiile deșarte pe care și le făuriseră: tentația succesului, a prestigiului, a gloriei omenești, a unei vieți comode. Trebuiau să

înțeleagă lucruri esențiale, precum angajamentul de „a se ruga mereu fără a slăbi” (Lc 18,1) sau lecția de a ierta „de șaptezeci de ori câte șapte” (Mt 18,22). Dar, odată ce Domnul a văzut că apostolii aveau o pregătire minimă, după ce s-a rugat întreaga noapte, i-a trimis pe fiecare în parte (cf. Mt 10,1-5; Lc 6,12). Totuși, aceasta nu înseamnă că procesul formativ al apostolilor se încheiase, nici pe departe. Sfântul Josemaría spunea adesea că formarea unui apostol nu se termină niciodată. Era evident că, pentru mulți dintre ei, chemarea lui Dumnezeu nu pătrunsese încă suficient de adânc: unii și-au pierdut interesul pentru învățăturile Sale, „s-au întors și nu mai umblau cu El” (In 6,66), iar alții L-au părăsit pe Isus chiar în timpul ultimei Sale încercări. În definitiv, nici unii, nici alții nu aveau o dorință fermă, stabilă și disciplinată.

Treptat, cu o răbdare divină,
Dumnezeu se apropie de inima
noastră, ne cheamă și ne trimite să
vestim Evanghelia tuturor
oamenilor. El face aceasta prin
momentele de meditație personală,
adoratie euharistică, rugăciunile
vocale în care reluăm cuvintele pe
care Biserica ni le propune, dar și
prin contemplarea continuă pe
parcursul zilei. Descoperim
intimitatea cu El, gustăm prietenia
Sa, privirea Sa, fermitatea Sa,
înțelegerea Sa... Dumnezeu ne
pregătește și prin încercările vieții,
într-un proces conștient și deloc
automat, prin care, treptat, ne
eliberăm de idoli noștri, mari și
mici, interiori și exteriori, pentru a-I
face mai mult loc lui Isus în sufletul
nostru. În cele din urmă, El se
apropie de inima noastră și prin
munca noastră continuă, care ne
umple întreaga zi: „Tatăl Meu
lucrează mereu, și Eu de asemenea
lucrez” (In 5,17). Cel care a pus în

inima noastră dorința de bine – „greutatea” care îl călăuzea pe Sfântul Augustin – este Același care va împlini această aspirație.

Armonia bunurilor

De-a lungul vieții, de multe ori greșim căutând bunuri efemere, care nu umplu inima, bunuri aparente care nu ne conduc la Dumnezeu, izvorul oricărui bine. Reflectând la neliniștea tânărului bogat cu privire la ce trebuie să *facă* pentru a ajunge în cer, Sfântul Ioan Paul al II-lea subliniază că „doar Dumnezeu poate răspunde la întrebarea despre bine, deoarece El este Binele. De fapt, a te întreba despre bine înseamnă, în ultimă instanță, a te îndrepta spre Dumnezeu, plenitudinea bunătății. Isus arată că întrebarea tânărului este, de fapt, una religioasă, iar bunătatea, care atrage și în același timp angajează omul, își are izvorul

în Dumnezeu; mai mult decât atât, ea este Dumnezeu Însuși” ^[4] .

Când mulți L-au părăsit, Isus i-a întrebat pe cei doisprezece dacă și ei vor să plece. Petru a răspuns: „Doamne, la cine să mergem? [...] Tu ești Sfântul lui Dumnezeu” (In 6,68-69). În acea chemare a iubirii, ei au descoperit sensul ultim al vieții lor: Împărăția lui Dumnezeu, viața veșnică, cerul. Petru a descoperit ceea ce Sfânta Tereza de Ávila avea să spună mai târziu: „Numai Dumnezeu este suficient” ^[5] . A găsit comoara ascunsă. Este momentul în care celelalte dorințe își găsesc un loc armonios, rezonabil și ordonat în inima sa; atunci bunurile la care tind aceste dorințe devin un ansamblu bine echilibrat. Nu trebuie să fugă de ele, dar nici să le permită să-l domine. Cel care Îl găsește pe Dumnezeu mai presus de toate celelalte bunuri se simte liber, detașat, pregătit să ducă forța

Evangeliei tuturor creaturilor. În același timp, posibilitatea de a nu alege acest drum „reprezintă clar-obscurul libertății umane. Domnul ne invită și ne îndeamnă – pentru că ne iubește profund! – să alegem binele” ^[6] —.

Sfântul Josemaría ne îndemna să iubim lumea cu pasiune, nu pentru că lumea creată ar fi un absolut, ci pentru că este primul dar al lui Dumnezeu, prima sursă a dorințelor care iau naștere în inima omului. Totuși, aceste dorințe cer să fie lărgite de iubirea care dă sens tuturor acțiunilor noastre. Această dorință divină profundă aduce unitate întregii noastre existențe; ea nu elimină dorințele umane – de companie, de viitor, de proiecte – ci le purifică și le integrează într-o chemare la intimitate cu Dumnezeu. Sfântul Augustin observa că virtuțile morale, conducându-ne spre fericire, se identifică de fapt cu iubirea de

Dumnezeu. Toate eforturile noastre de a dobândi ușurința și plăcerea de a face binele sunt, de fapt, eforturi de a iubi. De aceea, episcopul de Hippona definea fiecare virtute în raport cu această iubire: cumpătarea este iubirea care se păstrează incoruptibilă, tăria este iubirea care îndură totul, dreptatea este iubirea care nu deviază, iar prudența este iubirea care știe să discerne cum să iubească mai mult ^[7].

Drumul pentru a ajunge la armonia dorințelor noastre se consolidează pe parcursul întregii vieți, căci este întotdeauna o poveste. Adesea suntem prea grăbiți, luăm decizii pripite, căutăm satisfacții imediate... Însă aceasta nu este o logică potrivită pentru a începe această călătorie. În engleză, uneori se spune că cineva „cade în dragoste” (*falls in love*), ca și cum ar fi ceva ce se întâmplă brusc.

Deși uneori o astfel de scânteie poate exista, drumul întreg nu va fi mereu așa. Ne poate surprinde rapiditatea cu care Maria i-a răspuns îngerului la vestea că va fi mama lui Mesia, ca și cum ar fi descoperit dintr-o dată și în mod fulgerător iubirea divină. În realitate, Dumnezeu lucra în sufletul Mamei noastre încă din momentul conceperii sale imaculate și pe tot parcursul vieții sale, o viață care a fost, de la început, o poveste de iubire.

[1] Sfântul Augustin, *Confesiunile*, cartea 13, capitol 9.

[2] Sfântul Ioan Paul II, Litt. enc. *Veritatis splendor*, nr. 11.

[3] Sfântul Josemaría, *Brazdă*, nr. 668.

[4] Sfântul Ioan Paul al II-lea, Litt. enc. *Veritatis splendor*, nr. 9.

[5] Sfânta Thereza din Ávila, extrasul unui autograf găsit în cartea sa de rugăciuni.

[6] Sfântul Josemaría, *Prietenii lui Dumnezeu*, nr. 24.

[7] Cf. Sfântul Augustin, «Despre cutumele Bisericii Catolice și manicheii» I, 15, 25.

Paul O'Callaghan

.....

pdf | document generat automat din
<https://dev.opusdei.org/ro-ro/article/foarte-umani-si-foarte-divini-i-isuse-ce-trebuie-sa-facem-noi/> (08.08.2025)